

De Hoogeveense flatwoning van Inèz ademt Rick van der Linden. Nog steeds. Zie zijn borstbeeld, zie zijn weelderig gelokte manen op het schilderij, zie zijn gouden en platina platen aan de muur. In het decor van 'de liefde van haar leven' werkt Inèz van der Linden aan haar eigen oeuvre. Kabouterboeken op muziek van Rick. Ekseption is *just around the corner*.

Ed van Tellingena

Inèz van der Linden, de weduwe van Rick van der Linden. In haar appartement hangt zijn portret boven de claviceimbal.
FOTO'S: SÈSÈ VEENSTRA

Rick, Inèz, Bach en... Ekseption

Kabouters

Het eerste deel van *Kabouterland* verschijnt eind mei of begin juni. Het was de bedoeling de eerste oplage te vergezellen van een cd met muziek van Rick van der Linden, maar dat bracht te veel kosten met zich mee voor uitgever Free Muskeeters in Zoetermeer. Het kabouterlied van Rick van der Linden is straks wel te downloaden via de website van de uitgever. Inèz' dochter Jola, die in Canada woont, verzorgt een Engelse uitgave. Haar echtgenoot geeft het uit. Het boek is opgedragen aan haar kleindochters Richinez (jawel: Rick en Inèz) en Jolasee Genge.

Tien jaar geleden overleed Rick van der Linden, maar wie het appartement van Inèz van der Linden in Hoozeveen binnenstapt, hoort direct de roffels die deze toetsenist en het muzikale brein van Ekseption losliet op zijn orgels, vleugels en klavecimbels. Pa-pa-pa-paaaah...Ja, zo klinkt *The Fifth*, de vijfde van Beethoven die hij onderhanden nam. Pa-pa-rapa-pa-rapa-pa-rapa, is dat niet de *Badnerie* uit de tweede suite van Bach die in *Peace Planet* een hippe jas kreeg aangemeten. Laat je overvelden door het majestueuze *Air* van Bach of tranerendekend meeslepen door het *Adagio* van Albinoni. Rick was een klassiek geschoold musicus/componist, maar zonder ontzag vermaakte hij de grootheden uit de klassieke muziek op zijn toetsenpanelen. Hij scoorde er eind jaren zestig en in de jaren zeventig vele hits mee.

Het is de kop van Rick, een groot wit beeld op een sokkel, die al die Ekseptionele klanken vanzelf naar boven haalt. Zijn beeltenis staat in de kamer. Een energieke tronie die half verborgen gaat onder zijn wapperende haren die alle kanten

op vlogen wanneer hij de toetsen beroerde. Een *Muppet* avant la lettre, nog voordat Jim Henson zijn beroemde *Muppets* tot leven wakte. Zoals *Animal* tekeer ging achter zijn drumkit, zo bestookte Rick zijn elektronische orgel.

Vergeet Penney de Jager, de dansmarieke van het televisieprogramma *Toppop*, met wie Rick van der Linden in die jaren was getrouwd. Inèz was zijn grote liefde, de vrouw met wie hij ruim dertig jaar zijn leven deelde voordat hij op 59-jarige leeftijd overleed.

Johann Sebastian Bach was hun wederzijdse liefde, maar zegt de eveneens klassiek geschoolde Inèz: „Ik was een klassieke trut, vol vooroordelen. Ik vond zijn bewerkingen van Bach helemaal niks.“ Bach draait zich om in zijn graf als hij jou hoort, zei ik tegen hem. Waarop Rick antwoordde: 'Weet je wat: ik speel Bach nog een keer zoals het moet en dan ligt hij weer recht in zijn graf.'

KERSTBOOM

Bij Rick was het liefde op het eerste gezicht, maar zij had wat meer tijd nodig. Zoals ze jaren geleden al eens zei: „Al die ringen en kettin-

gen die Rick in de jaren zeventig om zich heen had hangen. Het was zo'n krullend mannetje. Ik vond hem niet een kerstboom.“

Zo, we zijn weer thuis. Thuis bij Inèz, 71 jaar inmiddels, maar met een energie die herinneringen oproept aan de beste jaren van Rick. De reden van een hernieuwde kennismaking heeft niet alleen te maken met de erfenis van Ekseption, de symfonische rockband die zijn sporen zou nalaten in de internationale muziekscene.

Aanleiding vormt ook de lancering in de mei- of juni maand van de kinderboekenserie *Kabouterland* die voor rekening komt van Inèz van der Linden. Boeken met muziek van – jawel – Rick van der Linden zelf.

Maar eerst dringt toch nog even de muziek van Ekseption onweersstaanbaar op in het appartement. De benedenetage toont een galerij van gouden en platina platen. In een hoek van de kamer staat een groen claviceimbal van het jaar 1501, een Lindholm. Erboven een vlammevend schilderij van Rick in zijn gloriejaren.

Aan de muur hangt een serie orgelpijpen, een restant van het

orgel dat Rick van der Linden voor John Lennon in elkaar had gezet. Nee, geen verzinsel, de muziekgeschiedenis ligt voor het oprapen in deze flatwoning. Begin jaren zeventig bouwde hij voor Lennon een orgel dat een plek kreeg in een soort kapel bij Tittenhurst Park, het witte landhuis in Ascot waar John en Yoko woonden, voordat ze naar New York vertrokken. De pijpen die overbleven nam Rick mee en hangen nu al jaren in de flat in Hoozeveen.

Inèz onderhoudt nog steeds vriendschappelijke contacten met muzikale helden van toen, en onder hen Paul McCartney. De ex-Beatle kwam haar jaren geleden zelfs, in het diepste geheim, eens opzoeken in Hoozeveen. Geen woord gelogen. Aan heldenverering doet Inèz niet. Zoals ze zelf al eens vertelde op die typisch Inèz-achtige wijze: „Ik heb niks met de liedjes van The Beatles. *Let It Be* ken ik, maar voor de rest zegt het repertoire: me niks. Geef mij maar Bach.“

En kabouters. Als kind schreef Inèz al graag verhalenjes en altijd bleef die wens om kinderboeken te schrijven. Rond het jaar 2000 schreef ze een

aantal 'serieuze' kabouterverhalen. Ze woonden toen in Voorhuizen, op de bosrijke Veluwe, in een sprookjesachtige omgeving. Rick stimuleerde haar en was zo enthousiast over haar vertelkunst dat hij er 'kaboutermuziek' bij maakte. Maar om John Lennon maar eens te citeren: *Life is what happens to you when you're busy making other plans*. Het leven nam een andere afslag en de zwakke gezondheid van Rick eiste uiteindelijk zijn tol. Hij leed een groot deel van zijn leven aan suikerziekte, zijn nieren gingen eraan kapot. Vanaf 2005 kreeg hij elke dag thuis nierdialyse, in Hoozeveen, een kunst die Inèz zichzelf eigen had gemaakt na een opleiding in het ziekenhuis. In november kreeg Rick een hersenbloeding, kort erna zou hij overlijden.

De kabouterverhalen bleven al die jaren liggen totdat Inèz van der Linden vorig jaar nieuwe inspiratie kreeg. „Toen Rick nog leefde zei hij al dat *Kabouterland* moest uitkomen. Het was mijn kindje, zoals hij altijd het kind in mij zo waardeerde.“

Twaalf kabouterboeken liggen klaar. Vanaf juni verschijnt elke drie maanden een boek bij uitgeverij Free Muskeeters in Zoetermeer. Daarbij hoort muziek die Rick van der Linden ervoor componeerde, inclusief de nationale kabouterzang. In haar flat laat Inèz het lied horen. Het is onmiskenbaar Rick van der Linden die een vrolijk huppeliedje uit zijn orgel laat ontsnappen; nicht Jody Naber zingt de tekst.

Al die jaren lag het muzikale archief van Rick van der Linden in Canada in het huis waar hij en Inèz een aantal jaren hebben gewoond. Een handvol jaren geleden is dat archief overgebracht naar de Wiseloord Studios in Hilversum. Een schatkamer vol muziek die door de gelouterde studio engineer Ronald Prent wordt geordend.

„Ik heb een hele kring van vrienden in de muziekwereld die me geweld helpen“, vertelt Inèz. Met een knipoog: „Ik ben heel open. Ik kan goed met mannen.“ Marcel Verhoef is ook zo iemand, de dirigent van het Don Kozakkenkoor. Inèz heeft overal haar contacten, een waardevolle erfenis na een rijk leven met Rick.

Het plan is om nog veel van die muziek die Rick componeerde en bewerkte in de komende jaren uit te brengen. Een greep uit de schatkamer, bewerkingen van Bach, een complete bewerking van de Matthijs Passion, solo-projecten, en klassieke muziek die hij componeerde voor de televisieserie *Dynastie der Kleine Luyden*. De serie flopte voortijdig, de muziek die Rick erbij componeerde verveerde in de kast.

Als kabouter Rinkel met glazen vleugeltjes komt Rick zelf weer tot leven in *Kabouterland*. „Rick had altijd veel kettingen en armbanden om. Van verre hoorde ik hem rinkelen en kuchen aankomen.“ Niet dat hij de kabouterboeken domineert. „Ik schrijf hem er netjes uit. Met zijn glazen vleugeltjes vertrekt hij naar de muziekboom. Daar maakt hij noten die via de wind en de regen terechtkomen in kabouterland.“

En daarmee is de cirkel weer rond. Zoals beiden elkaar voor de eerste keer ontmoetten in Inèz' huis in Laren in 't Gooi. Mooi verhaal. Rick van der Linden kwam langs om haar man orgellessen te geven. „Ik was getrouwd met een

zakenman en wist van gekkigheid niet wat ik hem nog voor zijn verjaardag moest geven. In huis hadden we een orgel. Lessen dan maar.“

'IRON LADY' Rick was, zo bleek later, op slag verliefd; hij was toen al gescheiden van Penney de Jager. De liefde bij Inèz moest nog ontluiken, maar zij werd al wel heel snel zijn manager. „Die had hij op dat moment niet en ik heb een zakelijke inslag.“ Ze klaarde op diezelfde dag nog een klus voor hem, in de studio Red Bullit van platenproducer Willem van Kooten (alias Joost den Draaijer). „Rick kon alleen maar spelen, geld kon hem niet schelen. Ik ging met hem mee en bleef daar zitten totdat Rick naar huis kon met een fatsoenlijk contract. De 'iron lady' noemde Willem mij. Maar we mochten elkaar wel hoor.“

Inèz werd de manager van Rick, en de liefde volgde pijsnel. Zij, een volbloed Drentse uit Hoozeveen; hij, geboren in Badhoevorp en opgegroeid in Haarlem. Inèz voltooide het conservatorium in Groningen, klassieke zang. „Zingen was altijd al mijn lust en mijn leven.“ Rick studeerde af aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag, met erecertificaten voor kerkorgel, piano, harmonieer en contrapunt.

Inèz staat op en zet een cd op. We horen haar hoge, jongenspranachtige stem in de kathedraal van Toronto. Ze zingt *Bist Du Bei Mir*, een Bach-cantate die echtgenote Maria Magdalena Bach gezongen zou hebben bij het overlijden van Johann Sebastian. „Rick hoorde daar het kind in mij, dat jonge en frisse. Hij hield van mijn stem.“

De cantate zong ze ook bij hun huwelijkt dat geloten werd in de kerk van Diever, dicht bij Wapse, het dorp waar beiden jaren hebben gewoond. En die cantate zou ze nog een keer zingen, vlak voor het overlijden van Rick. Hij lag in coma, in het ziekenhuis. Hij was al ver weg, maar Inèz stem liet zijn kaarsje nog een keer flakkeren. Twee tranen rolden uit zijn ogen en daarna sloot hij ze voorgoed. Op 22 januari 2006.

Tien jaar later zegt ze: „Het is hem, het was hem en het zal hem altijd blijven. Als je met zo iemand leeft, dan wil je nooit meer iemand anders. Hij is de grote liefde van mijn leven.“ In de hoek van de kamer staat de urn met de as van Rick. Zijn muzieknoten die erin gegraeven. En ook al die erin.

“Kabouterland was mijn kindje, zoals hij altijd het kind in mij zo waardeerde

zakenman en wist van gekkigheid niet wat ik hem nog voor zijn verjaardag moest geven. In huis hadden we een orgel. Lessen dan maar.“

'IRON LADY' Rick was, zo bleek later, op slag verliefd; hij was toen al gescheiden van Penney de Jager. De liefde bij Inèz moest nog ontluiken, maar zij werd al wel heel snel zijn manager.

„Die had hij op dat moment niet en ik heb een zakelijke inslag.“ Ze klaarde op diezelfde dag nog een klus voor hem, in de studio Red Bullit van platenproducer Willem van Kooten (alias Joost den Draaijer). „Rick kon alleen maar spelen, geld kon hem niet schelen. Ik ging met hem mee en bleef daar zitten totdat Rick naar huis kon met een fatsoenlijk contract. De 'iron lady' noemde Willem mij. Maar we mochten elkaar wel hoor.“

Inèz werd de manager van Rick, en de liefde volgde pijsnel. Zij, een volbloed Drentse uit Hoozeveen; hij, geboren in Badhoevorp en opgegroeid in Haarlem.

Inèz voltooide het conservatorium in Groningen, klassieke zang. „Zingen was altijd al mijn lust en mijn leven.“ Rick studeerde af aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag, met erecertificaten voor kerkorgel, piano, harmonieer en contrapunt.

Inèz staat op en zet een cd op. We horen haar hoge, jongenspranachtige stem in de kathedraal van Toronto. Ze zingt *Bist Du Bei Mir*, een Bach-cantate die echtgenote Maria Magdalena Bach gezongen zou hebben bij het overlijden van Johann Sebastian. „Rick hoorde daar het kind in mij, dat jonge en frisse. Hij hield van mijn stem.“

De cantate zong ze ook bij hun huwelijkt dat geloten werd in de kerk van Diever, dicht bij Wapse, het dorp waar beiden jaren hebben gewoond. En die cantate zou ze nog een keer zingen, vlak voor het overlijden van Rick. Hij lag in coma, in het ziekenhuis. Hij was al ver weg, maar Inèz stem liet zijn kaarsje nog een keer flakkeren.

Twee tranen rolden uit zijn ogen en daarna sloot hij ze voorgoed. Op 22 januari 2006.

Tien jaar later zegt ze: „Het is hem, het was hem en het zal hem altijd blijven. Als je met zo iemand leeft, dan wil je nooit meer iemand anders. Hij is de grote liefde van mijn leven.“

In de hoek van de kamer staat de urn met de as van Rick. Zijn muzieknoten die erin gegraaven. En ook al die erin.

Toetsenist gaf Ekseption vleugels

Met de komst van toetsenist Rick van der Linden kreeg Ekseption in 1969 vleugels en domineerde de symfonische rockgroep vanaf de eindjaren zestig de Europese podia. Van der Linden (Badhoevorp, 1946) studeerde in 1967 af aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag met erecertificaten voor kerkorgel, piano, harmonieer en contrapunt.

Met zijn arrangementen van klassieke werken van onder meer Bach, Beethoven, Albinoni, Mozart en Tsjajkovsky was hij voor een groot deel verantwoordelijk voor het geheel nieuwe, eigen en energieke geluid van de band.

Hits en albums volgden elkaar snel op. Hits werden onder meer *The Fifth*, *Adagio*, *Air*, *Peace Planet* en *Italian Concerto*. Ekseption, *Beggars Julia's Time Trip*, *Ekseption 3*, *Ekseption 4*, *Ekseption 5* en *Trinity* werden succesvolle albums, ook buiten Nederland.

Na Ekseption formeerde Rick van der Linden nog bands als *Trace*, *Mistral* en *Session*. In 1994 verscheen een live-cd die deels in de oude bezetting (met en zonder Rick van der Linden) herrijzen, maar het grote succes bleef uit. In 2003 ging Ekseption (nu met Rick van der Linden en zijn vrouw Inèz van der Linden als zangers) op tournee door Duitsland en België.

Zijn gezondheid was, vanwege jarenlange diabetes, al slecht. Na een herseninfarct in november 2005, overleed hij op 22 januari 2006.